

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та туристичного
бізнесу»
Микола ПИСАРЄВСЬКИЙ

«18» вересня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

ЕКОНОМІЧНА КОМПАРАТИВІСТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма Міжнародний бізнес

вид дисципліни обов'язкова

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

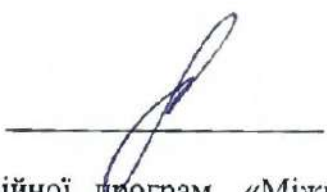
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ІНІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

«28» серпня 2025 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Анна ЗАЙЦЕВА, д.е.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, професор кафедри.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

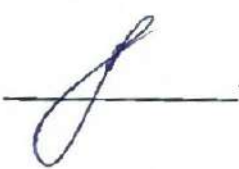
Завідувач кафедри

 Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програм «Міжнародні економічні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

 Ігор ТИМОШЕНКОВ / завідувач кафедри

 - Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено науково-методичною комісією

Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

 Ганна ПАНАСЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Економічна компаративістика» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

магістра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальність 292-Міжнародні економічні відносини

освітня програма - Міжнародний бізнес

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Сформувати у студентів системне розуміння природи, структури та функціонування різних економічних систем світу; ознайомити з методами порівняльного аналізу економічних моделей та критеріями їх оцінювання; розвинути здатність порівнювати національні економіки за рівнем розвитку, ефективності та соціально-економічними результатами; сформувати аналітичні навички оцінювання трансформаційних процесів у світовій економіці, зокрема переходу від планових до ринкових систем; сприяти розумінню особливостей інтеграції національних економік у глобальну економічну систему; підготувати студентів до застосування компаративістського підходу у майбутній професійній діяльності (економічний аналіз, консалтинг, державне управління, міжнародні відносини).

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна компаративістика» є:

Завданнями вивчення дисципліни «Економічна компаративістика» є - формування наступних інтегральної та загальних компетентностей:

Здатність виявляти та розв'язувати складні задачі і проблеми, генерувати нові ідеї у сфері міжнародних економічних відносин, особливо в процесі організації та управління міжнародним бізнесом, та/або під час навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

1.3. Кількість кредитів - 3

1.4. Загальна кількість годин - 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова/ за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання

Рік підготовки	
2 -й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Лекції	
10 год.	
Практичні, <u>семінарські</u> заняття	
12 год.	6 год.
Лабораторні заняття	
год.	
Самостійна робота	
68 год.	84 год.
у тому числі Індивідуальні завдання	
20 год.	

1.6. Заплановані результати навчання Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК2 Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

ФК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науковотехнологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

ФК7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

ФК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

1.7. Фахові компетентності:

ПРН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

ПРН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН8. Розробляти та досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.

ПРН12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

ПРН13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продуктованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

1.8. Передумови вивчення: глобальні проблеми сучасності, міжнародний бізнес в умовах економічної інтеграції.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ до економічної компаративістики. Методологія порівняльного аналізу економічних систем

1. Предмет, завдання та методи порівняльного аналізу економічних систем.
2. Історія становлення науки.
3. Основні принципи та критерії порівняння.
4. Індикатори розвитку та ефективності економік

Тема 2. Класифікація економічних систем. Моделі ринкової економіки.

1. Традиційна, командна, ринкова, змішана. Їхня еволюція та взаємодія.
2. Західна (англо-американська) модель.
3. Німецька соціально-ринкова модель.
4. Скандинавська модель «держави добробуту».

Тема 3. Трансформаційні економіки

1. Перехід від планової до ринкової системи.
2. Досвід країн Центральної та Східної Європи.
3. Реформи в пострадянських країнах.

Тема 4. Моделі змішаної економіки

1. Особливості поєднання ринкових та державних механізмів. Приклади різних національних моделей.
2. Азійські моделі розвитку : Японська модель «економіки розвитку». Китайська модель соціалізму з ринковими елементами. Південнокорейське та «азійські тигри».
3. Економічні системи країн, що розвиваються: Латинська Америка. Африка. Порівняння стратегій розвитку.

Тема 5. Глобалізація і порівняльні економічні дослідження. Сучасні тенденції розвитку економічних систем

1. Вплив глобалізації на трансформацію національних моделей.
2. Міжнародні інституції та інтеграційні об'єднання.
3. Порівняння за показниками ВВП, продуктивності, рівня життя, соціальної справедливості
4. Цифровізація та економіка знань. Зростання ролі інновацій та сталого розвитку. Нові виклики для компаративістики.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	лаб.	інд.	с.р.		л.	с	лб	ін	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Вступ до економічної компаративістики. Методологія порівняльного аналізу економічних систем	14	2	2			10	16	1				15
Тема 2. Класифікація економічних систем. Моделі ринкової економіки.	14	2	2			10	16	1				15
Тема 3. Трансформаційні економіки	14	2	2			10	14	1				13
Тема 4. Моделі змішаної економіки	12	2	2			8	13	1				12
Тема 5. Глобалізація і порівняльні економічні дослідження. Сучасні тенденції розвитку економічних систем.	16	2	4			10	11	2				9
Контрольна робота	20					20	20					20
Усього годин	90	10	12			68	90	6				84

4. Теми семінарських занять

№	Назва теми	К-ть год
1	Тема 1. «Сутність економічної компаративістики та методологія порівняльного аналізу економічних систем». Поняття та предмет економічної компаративістики. Мета і завдання компаративістських досліджень. Основні критерії порівняння економічних систем (ефективність, структура, соціальні показники, рівень розвитку інститутів).	2
2	Тема 2. Класифікація економічних систем та особливості моделей ринкової економіки. Обговорення питань: Чи існує «універсальна» економічна система? Чому більшість сучасних країн обирають змішані моделі? Які елементи соціально-ринкової економіки можна застосувати в Україні?	2
3	Тема 3. Поняття «трансформаційна економіка» та її відмінність від традиційних типів економічних систем. Основні причини переходу від планово-центральної до ринкової економіки. Етапи трансформації економік постсоціалістичних країн. Особливості економічних реформ у країнах Центральної та Східної Європи.	2
4	Тема 4. Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на семінарське заняття за темою. Питання на семінарське заняття: основні моделі	2

	змішаної економіки: англо-американська; соціально-ринкова (німецька); скандинавська (соціал-демократична); японська та інші азійські варіанти. Переваги та недоліки різних моделей змішаної економіки.	
5	Тема 5. Підготуватися за рекомендованою літературою до питань, винесених на семінарське заняття за темою. Сучасні методи і завдання порівняльних економічних досліджень. Тенденції трансформації сучасних економічних систем: цифровізація економіки; сталий розвиток і «зелена економіка»; інноваційні моделі зростання; соціально-орієнтовані моделі.	2
6	Підготуватись до обговорення питань впливу глобальних криз (COVID-19, війни, енергетична та фінансова нестабільність) на еволюцію економічних систем.	2
	Разом	12

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	К-ть Годин (д.ф.)	К-ть Годин (з.ф.)
1	<i>Теоретичні завдання</i> 1. Опрацювати літературу з теми глобалізації та сучасних тенденцій розвитку економічних систем (підручники, статті, міжнародні звіти). 2. Дати письмове визначення понять: «глобалізація», «економічна інтеграція», «порівняльний аналіз економічних систем», «сталий розвиток». 3. Скласти конспект основних сучасних тенденцій у розвитку світової економіки (цифровізація, «зелена економіка», інноваційність).	15	25
2.	<i>Аналітичні завдання</i> Скласти таблицю «Вплив глобалізації на економічні системи різних типів» (розвинені країни, трансформаційні економіки, країни, що розвиваються). Підготувати короткий огляд економічної моделі однієї країни (наприклад, США, Німеччина, Китай, Казахстан, Україна) та оцінити, як глобалізація вплинула на її розвиток. Порівняти дві моделі економічних систем (наприклад, соціально-ринкову та ліберальну) за критеріями: ефективність, соціальна справедливість, стійкість до криз.	15	24
4	<i>Творчі завдання</i> Написати есе (2–3 сторінки) на тему: «Глобалізація: шанс чи загроза для України». Розробити інфографіку «Сучасні тенденції трансформації економічних систем у світі». Підготувати міні-презентацію (5–7 слайдів) «Економіка майбутнього: сценарії до 2050 року».	18	15
	Контрольна робота	20	20
	Разом	68	84

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальним завданням є виконання **контрольної роботи**, передбаченої навчальним планом. Контрольна робота виконується за варіантами. Завдання кожного варіанта контрольної роботи має містити теоретичний та презентаційний матеріал.

Теми контрольних робіт за варіантами представлені у дистанційному курсі та у навчально-методичному комплексі дисципліни «Економічна компаративістика» за посиланням <https://moodle.karazin.ua/course/section.php?id=129428>.

Структура індивідуального завдання (контрольної роботи) має містити такі елементи (з виділенням у тексті напівжирним шрифтом):

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основна частина (розділи роботи);
- висновки;
- перелік літературних джерел та посилань (оформлюється згідно з вимогами:

<http://vak.in.ua/do.php>)

- додатки (за потреби).

Технічні вимоги до індивідуального завдання

Обсяг: 10–12 сторінок (роботи), 2–3 аркуші для доповіді, 8–10 слайдів для презентації.

Текст набрати у форматі А–4 текстовим редактором Microsoft Word for Windows, шрифтом Times New Roman 14, з міжрядковим інтервалом 1,5.

Поля: ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см, угорі та внизу – 2 см.

Сторінки без нумерації.

Текст набирається без переносів, на всю ширину сторінки, використовуються парні лапки («»), розрізняються символи дефісу (-) і тире (–);

Текстові посилання наводяться у квадратних дужках [2, с. 3–12].

Рисунки й таблиці оформляються згідно з Державними стандартами України, (орієнтація – книжкова). Таблиці (шрифт тексту таблиць – TimesNewRoman, розмір – 12 пт.) та рисунки мають порядкові номери та назви, що вказуються під кожною таблицею або ілюстрацією (наприклад, рис. 1. Динаміка кількості організацій, що здійснювали наукову і науково–технічну діяльність за галузями);

Формули (ретельно перевірені) подаються за допомогою редактора формул MS Equation.

Кількість таблиць, формул та ілюстрацій має бути мінімальною та доречною.

Індивідуальне завдання має бути подано на перевірку викладачеві до початку залікового тижня.

За виконання контрольної роботи студент отримує - 15 балів.

Оцінювання контрольної роботи:

Діапазон балів	Рівень засвоєння	Характеристика знань і вмінь
10–15	Високий (відмінно)	Повні та глибокі знання; вільне володіння термінами і концепціями логістики; завдання виконані без помилок; демонструє аналітичність і творчий підхід.
6–9	Середній (задовільно)	Базові знання засвоєні, але частково поверхнево; допускає методичні помилки; завдання виконані не повністю; аналіз фрагментарний.

0–5	Низький	Дуже обмежені знання; не вміє пояснити основні поняття; практичні завдання виконані менш ніж наполовину; допускає серйозні помилки.
-----	---------	---

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі методи навчання:

- словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут);
- наочні (демонстрація, ілюстрація);
- практичні (вирішення задач, відповіді на тести, практична робота, командна робота), тощо.

8. Методи контролю

Контрольні заходи проводяться з метою оцінки рівня підготовки студентів з дисципліни на різних етапах її вивчення і здійснюються у вигляді поточного та підсумкового семестрового контролю (заліку).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі усного опитування, виступів студентів при обговоренні питань; виконання практичних робіт; у формі підсумкового тестування (дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Економічна компаративістика»); самостійної роботи студентів тощо.

За несвоєчасне виконання практичних робіт в установлений термін кількість балів зменшується.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Письмовий контроль – написання підсумкових тестів, та надання усних відповідей з метою оцінки опанованого матеріалу.

Позитивна оцінка поточної успішності (сумарного результату за семестр) за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих практичних занять є підставою не допуску до підсумкового контролю. З дисципліни «Економічна компаративістика» передбачено – екзамен, як підсумкова форма контролю.

Протягом семестру студент може набрати до 60 балів. На екзамен – максимально 40 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного контролю не менше 25 балів. Підсумковий контроль проводиться в письмовій формі - тестування.

Студенти отримують завдання в тестовій формі, за кожну правильну відповідь отримує 1 бал, за які можна набрати максимально 40 балів. 40 виставляється таким чином:

40-30 балів – «відмінна» відповідь;	29-20 бали – «добра» відповідь;
19-10 балів – «задовільна» відповідь;	9-0 балів – «незадовільна» відповідь.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Екзамен	Сума
Теми дисципліни		Контрольна робота	Індивідуальне завдання	Разом		
Теми 1-3	Теми 4-5					
15	25	20	не передбачена навчальним планом	60	40	100

Поточний контроль – 60 балів.

Бали набираються за накопичувальною системою, а саме:

- 15 балів (активна робота на кожному практичному занятті за темою 1 = 5 балів; тема 2 - 5 балів; тема 3 - 5 балів);
- 25 балів (активна робота на занятті з теми 4 - 10 балів, тема 5 - 15 балів).

5 балів /10 балів/15 балів- вільне володіння матеріалом, активна участь в обговоренні проблемних питань;

4/ 7-9 балів/ 12-14 балів - володіє матеріалом, але не добре орієнтується у термінологічному апараті;

3/ 4-6 балів / 8-11 балів- володіє теоретичним апаратом, але не впевнено, не орієнтується;

2 бали/ 2-3 бали/ 4-7 бали - погано володіє матеріалом,

1 бал/ 0-3 бали - готов тільки погодитись або не погодитись з вирішенням проблемного питання, але не висловлює власну думку,

0 балів - пасивна присутність.

Шкала оцінювання контрольної роботи:

Бал	Рівень засвоєння	Характеристика знань і вмінь
15–20	Високий (відмінно)	Повні та глибокі знання; вільне володіння термінами і концепціями логістики; завдання виконані без помилок; демонструє аналітичність і творчий підхід.

9–14	Середній (задовільно)	Базові знання засвоєні, але частково поверхнево; допускає методичні помилки; завдання виконані неповністю; аналіз фрагментарний.
5–8	Низький	Дуже обмежені знання; не вміє пояснити основні поняття; практичні завдання виконані менш ніж наполовину; допускає серйозні помилки.
1–4	Початковий	Не орієнтується в основних категоріях; не здатний самостійно виконати завдання; відповіді уривчасті або неправильні.
0	Відсутність знань	Завдання не виконані; відсутні відповіді або вони повністю неправильні.

За умови активностей, підготовки до практичних занять, здобувач має змогу отримати 60 балів.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час екзаменаційної сесії, згідно графіку. Загальна кількість балів за успішне складання екзамену – 40. Час виконання – 90 хвилин.

Вміст екзаменаційної роботи: 40 тестових питань, кожна вірна відповідь оцінюється в 1 бал.

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборобою відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі** (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожен вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економічна компаративістика» режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/section.php?id=129428>.

За **підсумками поточного та підсумкового контролю** студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Здобувач має можливість перезарахувати окрему тему/завдання (крім підсумкового контролю) з навчальної дисципліни через визнання результатів навчання, отриманих ним у форматі неформальної освіти, а саме проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів на платформах Coursera, Prometheus тощо - за умови наявності та представлення викладачу копії відповідного документу (сертифікату) про їх успішне опанування/закінчення.

Курс неформальної освіти, що пропонується до часткового перезарахування, має відповідати одній чи кільком темам навчальної дисципліни, формувати аналогічні фахові компетентності.

Здобувач має можливість перезарахувати окрему тему/завдання (крім підсумкового контролю) з навчальної дисципліни через визнання результатів навчання, отриманих ним у форматі неформальної освіти, а саме проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів на платформах Coursera, Prometheus тощо - за умови наявності та представлення викладачу копії відповідного документу (сертифікату) про їх успішне опанування/закінчення.

Курс неформальної освіти, що пропонується до часткового перезарахування, має відповідати одній чи кільком темам навчальної дисципліни, формувати аналогічні фахові компетентності

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

Критерії оцінювання результатів успішності студентів з дисципліни «Економічна компаративістика» представлено у науково-методичному комплексі з дисципліни «Економічна компаративістика».

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бандур С. І., Семенов В. Ф. Порівняльна економіка : навч. посіб. – Київ : КНЕУ, 2012. – 412 с.
2. Гальчинський А. С. Економічна теорія : підручник. – Київ : Либідь, 2017. – 640 с.
3. Климко Г. Н., Носова О. В. Порівняльна економіка : навч. посіб. – Київ : Знання, 2014. – 327 с.
4. Кузьмін О. Є., Дикань В. Л. Міжнародна економіка та порівняльні економічні системи : підручник. – Львів : Новий Світ, 2020. – 456 с.
5. Стадник В. В., Йохна М. А. Порівняльна економіка : навч. посіб. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 298 с.
6. Gregory P. R., Stuart R. C. Comparative Economic Systems. – Boston : Houghton Mifflin, 2013. – 532 p.
7. Rosser J. B., Rosser M. V. Comparative Economics in a Transforming World Economy. – Cambridge, MA : MIT Press, 2018. – 688 p.
8. The Palgrave Handbook of Comparative Economics (ред. Elodie Douarin, Oleh Havrylyshyn, 2021) - Press, 2021. – 544 p.
9. Великий збірник сучасних поглядів та методів у компаративній економіці, включно з новим підходом “New Comparative Economics” - 2023.

Допоміжна література

1. Гальчинський А. С. Глобальні трансформації та економічний розвиток. – Київ : Либідь, 2019. – 352 с.

2. Гражевська Н. І. Порівняльні моделі економічних систем : навч. посіб. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 287 с.
3. Даниленко А. І. Сучасні економічні системи: порівняльний аналіз. – Харків : ХНЕУ, 2020. – 298 с.
4. Климко Г. Н., Носова О. В. Економічні системи світу : навч. посіб. – Київ : Знання, 2015. – 336 с.
5. Колот А. М. Соціальні моделі ринкової економіки: світовий досвід і уроки для України. – Київ : ХНЕУ, 2018. – 412 с.
6. Мочерний С. В. Сучасна економічна теорія : підручник. – Львів : Новий Світ, 2017. – 520 с.
7. Heilbroner R., Milberg W. The Making of Economic Society. – 14th ed. – Boston : Pearson, 2019. – 392 p.
8. Kornai J. The Socialist System: The Political Economy of Communism. – Princeton : Princeton University Press, 2018. – 672 p.
9. Hall P. A., Soskice D. Varieties of Capitalism: The Institutional Foundations of Comparative Advantage. – Oxford : Oxford University Press, 2001. – 570 p.
10. Naughton B. The Chinese Economy: Adaptation and Growth. – Cambridge, MA : MIT Press, 2018. – 576 p.
11. Stiglitz J. E. Globalization and Its Discontents Revisited: Anti-Globalization in the Era of Trump. – New York : W.W. Norton & Company, 2018. – 528 p.
12. Rodrik D. Economics Rules: The Rights and Wrongs of the Dismal Science. – New York : W.W. Norton & Company, 2015. – 272 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. Comparative Advantage Explained — коротке освітнє відео, яке просто пояснює поняття *абсолютної* та *відносної вигоди*, наводячи числові приклади. Цінне для розуміння базової методології порівняльного аналізу.
https://www.youtube.com/watch?v=mT9ChYyutPo&utm_source=chatgpt.com
2. Comparative Advantage and Division of Labor — лекція від Howard Baetjer про переваги спеціалізації і поділу праці на прикладі теорії порівняльної вигоди. Підходить для розуміння фундаментальних принципів економічного обміну.
[YouTube+3Libertarianism.org+3Khan Academy+3](https://www.youtube.com/watch?v=3Libertarianism.org+3Khan+Academy)
3. Video and Audio Lectures in Comparative Economic Systems — ресурс від University of Manchester із серією відео й аудіо-лекцій на тему порівняльних економічних систем, включаючи панельні обговорення. economicsnetwork.ac.uk

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії обставин непереборної сили освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Економічна компаративістика», режим доступу <https://moodle.karazin.ua/course/section.php?id=129428>.